

ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ จังหวัดเลยตามหลักอภิธานิยธรรม

The Relationship of People's Participatory Political Culture in Loei
Province According to Aparihaniyadhamma

ธงชัย สิงอุดม¹ จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์² และสุรพล สุขะพรหม³

Thongchai Singudom, Chamnong Adivadhanasit and Surapon Suyaprom

Received: September 04, 2021

Revised: October 20, 2021

Accepted: October 22, 2021

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยตามหลักอภิธานิยธรรม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ สัจเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 เรื่อง เพื่อพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัย และการแจกแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .978 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 คน จากประชากรทั้งสิ้น 619,872 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและการตีความ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .871^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า หลักอภิธานิยธรรมกับด้านการออกเสียงเลือกตั้ง ด้านการสื่อสารทางการเมือง ด้านจิตสำนึกทางการเมือง และด้านการเป็นตัวแทนกลุ่มหรือพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ในขณะที่ความสัมพันธ์กับด้านการเป็นอาสาสมัครทางการเมือง ด้านการเป็นกลุ่มสังเกตการณ์ทางการเมือง และด้านการเคลื่อนไหวทางการเมืองกลับมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง

Keywords: วัฒนธรรมทางการเมือง, การมีส่วนร่วมของประชาชน, หลักอภิธานิยธรรม

¹⁻³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Corresponding author, e-mail: thongchai_mculoei@gmail.com, Tel. 085-7409681

Abstract

The objective of this research article was to study the relationship of people's participatory political culture in Loei Province according to Aparihaniyadhamma. It was a quantitative research by using analysis and synthesis of 15 concepts, theories and related research to develop research conceptual frameworks. A questionnaire with a confidence value of .978 was distributed to a sample of 450 people from a total population of 619,872 people. The sample was randomly selected by purposive sampling. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. Content analysis and interpretation techniques were used. The results showed that overall, there was a very high positive correlation ($r = .871^{**}$), with a statistical significance at the .01 level. When considering a pair, it was found that Aparihaniyadhamma with sides of voting, political communication, political consciousness and representing groups or political parties had a very high level of positive correlation. At the same time, Aparihaniyadhamma with sides of political volunteering, political observer group, and political movement had a high level of positive correlation.

Keywords: Political Culture, People's Participation, Aparihaniyadhamma

บทนำ

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้นปัจจุบันได้เกิดการซึมลึกไปสู่สมาชิกในสังคมการเมือง จนเกิดการพัฒนามาวัฒนธรรมประชาธิปไตยในจิตสำนึกของสมาชิกของสังคมการเมือง และในขณะเดียวกันการพัฒนาการเมืองคือการสร้างสถาบันเพื่อสร้างการกลมกลืนทางสังคมและการเมืองให้สมาชิกในสังคมมีวัฒนธรรมทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยแล้ว ซึ่งในภาวะความทันสมัยทางการเมือง (Political Modernization) จะสัมพันธ์กับการตื่นตัวและมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือความต้องการที่จะแสดงออกถึงวัฒนธรรมการเมืองของสมาชิกในสังคมเมืองมีสูง สังคมการเมืองก็ต้องเตรียมพร้อมยอมรับ เพราะหากมิเช่นนั้นสังคมการเมืองจะกลายเป็นผู้บิเบียนสมาชิกในสังคมเมืองจนเกิด “การตื่นตัว” และ “การมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองที่สำคัญในระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ แนวความคิดวัฒนธรรมการเมืองที่ Grabrel A. Almond ได้เอาแนวความคิดนี้มาเป็นแก่นกลางหรือใช้เป็นแนวคิดที่ชัดเจนในการวิเคราะห์ ซึ่งที่จริงแล้วนักรัฐศาสตร์ในหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ อีกจำนวนไม่น้อยก็ได้ใช้แนวความคิดทางวัฒนธรรมมาในการวิเคราะห์การเมืองเช่นกัน (นิติธร กล้าคุ้ม, 2561)

จังหวัดเลยปัจจุบันแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 14 อำเภอ 90 ตำบล 840 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 เทศบาลเมือง 27 เทศบาลตำบล และ 71 องค์การบริหารส่วนตำบล ในส่วนของกลุ่มเชื้อชาติประชากรนั้นส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยเลยซึ่งเป็นชื่อเรียกคนเมืองเลย สำหรับวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย จากการศึกษาตัวเลขเชิงประจักษ์จากการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งใน 4 ครั้งที่ผ่านมา กล่าวคือ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นทางการทั่วไปเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 และครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ผ่านมา (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2562) พบว่า มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งเกินกว่า ร้อยละ 70 ดังนั้นการวิจัยเรื่องนี้จะนำไปสู่การพัฒนา แนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย เพื่อเป็นพื้นฐานในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและมั่นคง บนพื้นฐานของการมีความรู้ความเข้าใจและมีจิตสำนึกหรือศีลธรรมอันดีงามของความเป็นประชาธิปไตยที่มาจากเชื้อสาย หรือเชื้อชาติพี่น้องไทยเลยหรือชนชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในจังหวัดแห่งนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยตามหลักอภิธานิยธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยตามหลักอภิธานิยธรรม” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสารโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Systematic Reviews) จำนวน 15 เรื่อง เพื่อพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์แนวคิด และข้อค้นพบจากแนวคิด ผลงานวิจัยในบริบทวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม

ที่	ผู้วิจัย / นักคิด	การสังเคราะห์ตัวแปร						
		A	B	C	D	E	F	G
1	อำนาจ สุขชี (2558)		✓	✓	✓	✓		
2	ศิริชัย เพชรรักรั (2555)		✓	✓				
3	ชรินทร์ ประสมสุขและธีระ กุลสวัสดิ์ (2561)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4	พิชิต รัชตพิบูลภพ (2559)	✓		✓	✓	✓		✓
5	บุศรา โพธิสุข (2559)		✓			✓		
6	วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2561)		✓				✓	✓
7	ภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553)	✓		✓	✓			✓
8	ชาญชัย ฮวดศรี (2558)	✓			✓	✓		✓

ที่	ผู้วิจัย / นักคิด	การสังเคราะห์ตัวแปร						
		A	B	C	D	E	F	G
9	เปรมศักดิ์ แก้วมรกต (2561)	✓	✓					
10	พรอัมรินทร์ พรหมเกิด (2557)		✓					
11	พีระพงศ์ สุจริตพันธ์และคณะ (2561)		✓					
12	สากล พรหมสถิตย์และนพพล ชีระวงศ์ภิญโญ (2561)	✓	✓					
13	กัมลาศ เยาวะนิจ (2558)			✓				
14	โพธิ์คิน ชาวอุบลและปัทมา จรูญโรจน์ ณ อยุธยา (2563)	✓		✓	✓			✓
15	เพ็ญญา เว็บบ์ (2561)	✓		✓	✓			✓
		8	9	8	7	5	2	7

หมายเหตุ: การอธิบายคุณลักษณะของตัวแปร

- A การใช้สิทธิเลือกตั้ง, การทำประชามติ, การเลือกตั้ง, การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง, การออกเสียงเลือกตั้ง, ใช้สิทธิการลงคะแนน, ตรวจสอบรายชื่อของตนเองและครอบครัว, ไม่ทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ-ขายเสียง
- B การตัดสินใจในทางการเมือง, การพัฒนาทางการเมือง, การมีจิตสาธารณะ, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การยึดหลักสันติวิธีและการประนีประนอม, การรับรู้สิทธิหน้าที่, การรู้จักใช้สิทธิของตนและรู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของคนอื่น, ความขัดแย้งทางการเมือง, ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง, จิตสำนึกทางการเมือง, พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง, อุดมการณ์ทางการเมือง, ความยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น, ความไว้วางใจและยอมรับความสามารถของผู้อื่น, คุณค่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง, ความเคารพในกฎกติกาของสังคม
- C การติดตามข่าวสารทางการเมือง, การเปิดรับข่าวสาร, การพุดจาปรึกษาเรื่องการเมือง, การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง, การสนทนาเรื่องการเมือง, สนใจ แสวงหา ติดตามข่าวการเลือกตั้ง, สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเมือง, การสื่อสารทางการเมือง, ความสนใจทางการเมือง
- D การกำหนดนโยบายของผู้นำชุมชน, การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ, การติดต่อกับทางราชการ, การติดต่อกับนักการเมือง, การติดต่อเป็นการเฉพาะ, การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง, การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง, การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม, ตรวจสอบการหาเสียงของผู้สมัคร, รวมกลุ่มผู้สนใจมีส่วนร่วมการเลือกตั้ง, สนับสนุนช่วยเหลือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนให้ผู้แทน, สมัครเป็นอาสาสมัครประชาธิปไตย, สมัครเป็นอาสาสมัครการเลือกตั้ง
- E การดำเนินการเลือกตั้ง, การรณรงค์หาเสียง, การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง, การร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น, การสร้างความรู้ความเข้าใจหรือจิตสำนึกประชาธิปไตย, การสร้างสำนักแห่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง, การสร้างสำนักแห่งการรักษากฎหมายและเคารพกฎกติกาของสังคม, กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง, กิจกรรมของชุมชน, เข้าร่วมเป็นกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับคำร้องขอ, ชักชวนให้ประชาชนไปเลือกตั้ง, เป็นกรรมการประจำหน่วย, รณรงค์เผยแพร่ให้พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ให้มีความรู้ และเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง, สมัครเป็นอาสาสมัคร หรือสมาชิกพรรคการเมือง, สมัครเป็นอาสาสมัครขององค์การเอกชนที่ตรวจสอบการเลือกตั้ง
- F ติดตามการจัดตั้งคณะทำงาน, ติดตามการนับคะแนน, ติดตามการหาเสียงของผู้สมัคร, ติดตามตรวจสอบการทำงานของอาสาสมัคร, ติดตามผลการเลือกตั้ง, สังเกตการณ์ว่ามีม็อบเลือกตั้งหรือไม่, ความสนใจและการติดตามกิจกรรมทางการเมือง

6 การเข้าร่วมชุมนุมประท้วง, การเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมือง, การเป็นผู้ประท้วง, การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง, การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์, แสดงพลังกลุ่มกดดันผู้แทนที่พบว่า มีพฤติกรรมที่กระทำผิดศีลธรรม และกฎหมาย, อภิปรายการทำงานของคณะกรรมการต่าง ๆ, การวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง, การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับการสังเคราะห์แนวคิด และข้อค้นพบจากผลงานวิจัยในบริบทวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม โดยมีการให้น้ำหนักในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

ตารางที่ ๒.3 การสังเคราะห์แนวคิด และข้อค้นพบจากผลงานวิจัยในบริบทวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม

รายละเอียดตัวแปร				
ที่	รหัส	รายละเอียด	ความถี่	ชื่อตัวแปรใหม่
1	B	การตัดสินใจในทางการเมือง, การพัฒนาทางการเมือง, การมีจิตสาธารณะ การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การยึดหลักสันติวิธีและการประนีประนอม, การรับรู้สิทธิหน้าที่, การรู้จักใช้สิทธิของตนและรู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของคนอื่น, ความขัดแย้งทางการเมือง, ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง, จิตสำนึกทางการเมือง, พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง, อุดมการณ์ทางการเมือง, ความยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น, ความไว้วางใจและยอมรับความสามารถของผู้อื่น, คุณค่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง, ความเคารพในกฎกติกาของสังคม	9	จิตสำนึกทางการเมือง
2	A	การใช้สิทธิเลือกตั้ง, การทำประชามติ, การเลือกตั้ง, การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง, การออกเสียงเลือกตั้ง, ใช้สิทธิการลงคะแนน, ตรวจสอบรายชื่อของตนเองและครอบครัว, ไม่ทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ-ขายเสียง	7	การออกเสียงเลือกตั้ง
	C	การชุมนุมทางการเมือง, การติดตามข่าวสารทางการเมือง, การเปิดรับข่าวสาร, การพูดจาปรึกษาเรื่องการเมือง, การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง, การสนทนาเรื่องการเมือง, สนใจแสวงหา ติดตามข่าวการเลือกตั้ง, สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองเลือกตั้ง, การสื่อสารทางการเมือง, ความสนใจทางการเมือง	7	การสื่อสารทางการเมือง
3	D	การกำหนดนโยบายของผู้นำชุมชน, การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ, การติดต่อกับทางราชการ, การติดต่อกับนักการเมือง, การติดต่อเป็นการเฉพาะ, การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง, การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง, การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม, ตรวจสอบการหา	7	การเป็นตัวแทนกลุ่ม/พรรคการเมือง

รายละเอียดตัวแปร				
ที่	รหัส	รายละเอียด	ความถี่	ชื่อตัวแปรใหม่
		เสียงของผู้สมัคร, รวมกลุ่มผู้สนใจมีส่วนร่วมการเลือกตั้ง, สนับสนุนช่วยเหลือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนให้ผู้แทน		
	G	การเข้าร่วมชุมนุมประท้วง, การเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมือง, การเป็นผู้ประท้วง, การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง, การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์, แสดงพลังกลุ่มกดดันผู้แทนที่พบว่า มีพฤติกรรมที่กระทำผิดศีลธรรมและกฎหมาย, อภิปรายการทำงานของคณะกรรมการต่าง ๆ, การวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง, การกดดันผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	7	การเคลื่อนไหวทางการเมือง
4	E	การดำเนินการเลือกตั้ง, การรณรงค์หาเสียง, การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง, การร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น, การสร้างความรู้ความเข้าใจหรือจิตสำนึกประชาธิปไตย, การสร้างสำนึกแห่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง, การสร้างสำนึกแห่งการรักษากฎหมายและเคารพกฎกติกาของสังคม, กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง, กิจกรรมของชุมชน, เข้าร่วมเป็นกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับกรร้องขอ, ชักชวนให้ประชาชนไปเลือกตั้ง, เป็นกรรมการประจำหน่วย, รณรงค์เผยแพร่ให้พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ให้มีความรู้ และเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง, สมัครเป็นอาสาสมัคร หรือสมาชิกพรรคการเมือง, สมัครเป็นอาสาสมัครขององค์การเอกชนที่ตรวจสอบการเลือกตั้ง	5	การเป็นอาสาสมัครทางการเมือง
5	F	ติดตามการจัดตั้งคณะทำงาน, ติดตามการนับคะแนน, ติดตามการหาเสียงของผู้สมัคร, ติดตามตรวจสอบการทำงานของของผู้แทน, ติดตามผลการเลือกตั้ง, สังเกตการณ์ว่ามี การทุจริตเลือกตั้งหรือไม่, ความสนใจและการติดตามกิจกรรมทางการเมือง	2	การเป็นกลุ่มสังเกตการณ์ทางการเมือง

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .978 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 450 คน จากประชากรทั้งสิ้น 619,872 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยตามหลักอภิธานิยธรรม ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนและวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้านและเพื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนในจังหวัดเลยถึงแม้จะมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายและมีการรับรู้ข่าวสารอยู่ในวงจำกัด แต่ประชาชนในพื้นที่ต่างก็มีความสัมพันธ์ในระดับเครือญาติที่รักใคร่กลมเกลียวกัน ผูกพันระหว่างกันและกัน เชื่อถือไว้วางใจกันและกันค่อนข้างสูง และเมื่อถึงเวลาที่จะต้องออกไปแสดงสิทธิของตนเองหรือการมีส่วนร่วมในทางการเมืองหรือการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าประชาชนชาวไทเลยซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างออกไปแสดงพลังในการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งอยู่ในอัตราส่วนและร้อยละที่สูงในระดับต้น ๆ ของประเทศและมีประชาชนผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ออกมาใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าร้อยละ 70 ในทุกครั้งที่มีการจัดการเลือกตั้ง

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แสดงความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยตามหลักอภิธานิยธรรมพบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .871^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า หลักอภิธานิยธรรมกับด้านการออกเสียงเลือกตั้ง ด้านการสื่อสารทางการเมือง ด้านจิตสำนึกทางการเมือง และด้านการเป็นตัวแทนกลุ่มหรือพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ในขณะที่เดียวกันหลักอภิธานิยธรรมกับด้านการเป็นอาสาสมัครทางการเมือง ด้านการเป็นกลุ่มสังเกตการณ์ทางการเมือง และด้านการเคลื่อนไหวทางการเมืองกลับมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ดังนั้นเมื่อเรียงความสัมพันธ์ พบว่า

1) หลักอภิธานิยธรรมกับด้านการออกเสียงเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .819^{**}$)

2) หลักอภิธานิยธรรมกับด้านการสื่อสารทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .796^{**}$)

3) หลักอภิธานิยธรรมกับด้านจิตสำนึกทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .777^{**}$)

4) หลักอภิธานิยธรรมกับด้านการเป็นตัวแทนกลุ่มหรือพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .773^{**}$)

5) หลักอภิธานิยธรรมกับด้านการเป็นอาสาสมัครทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .755^{**}$)

6) หลักอภิธานิยธรรมกับด้านการเป็นกลุ่มสังเกตการณ์ทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .753^{**}$)

7) หลักอภิปธานิยธรรมกับด้านการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .739^{**}$)

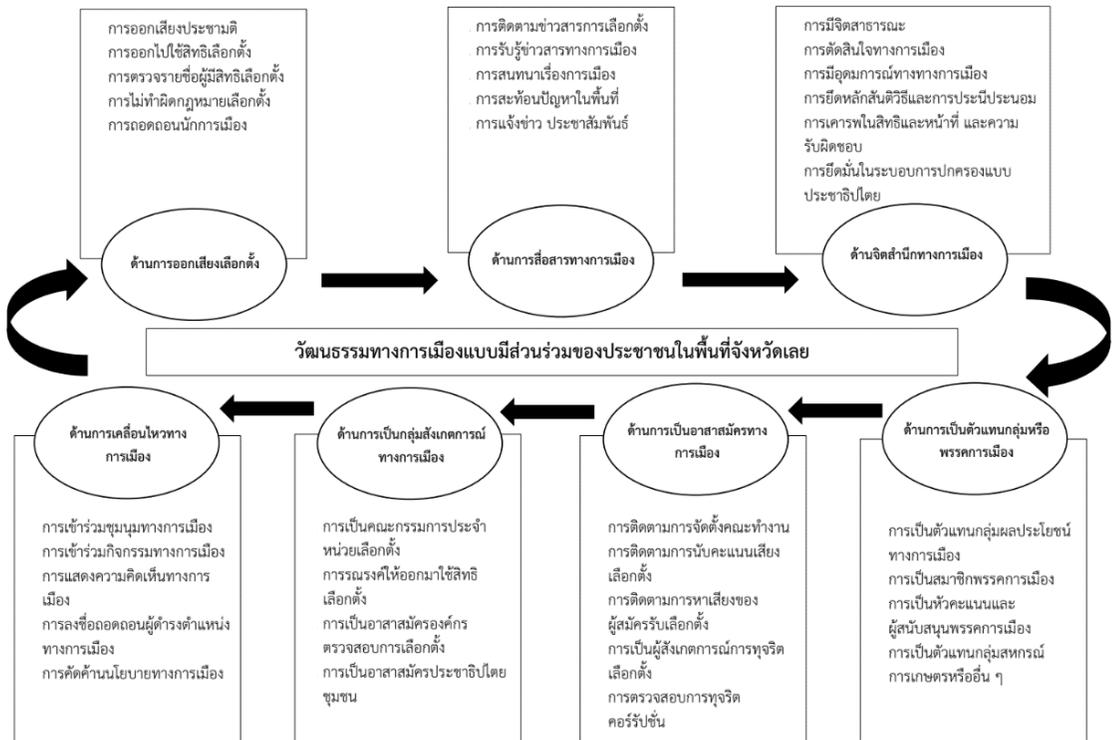
กล่าวโดยสรุป เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอภิปธานิยธรรมที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย พบว่ากิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมทางการเมือง คือ การออกเสียงเลือกตั้ง การสื่อสารทางการเมือง การมีจิตสำนึกทางการเมือง การเป็นตัวแทนกลุ่มหรือพรรคการเมือง การเป็นอาสาสมัครทางการเมือง การเป็นกลุ่มสังเกตการณ์ทางการเมือง และการเคลื่อนไหวทางการเมือง

อภิปรายผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยตามหลักอภิปธานิยธรรม ผลการวิจัย พบว่า สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนและวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้านและเพื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนในจังหวัดเลยถึงแม้จะมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายและมีการรับรู้ข่าวสารอยู่ในวงจำกัด แต่ประชาชนในพื้นที่ต่างก็มีความสัมพันธ์ในระดับเครือข่ายที่รักใคร่กลมเกลียวกัน ผูกพันระหว่างกันและกัน เชื่อถือไว้วางใจกันและกันค่อนข้างสูง ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยตามหลักอภิปธานิยธรรม พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .871^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า หลักอภิปธานิยธรรมกับด้านการออกเสียงเลือกตั้ง ด้านการสื่อสารทางการเมือง ด้านจิตสำนึกทางการเมือง และด้านการเป็นตัวแทนกลุ่มหรือพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ในขณะที่เดียวกันหลักอภิปธานิยธรรมกับการเป็นอาสาสมัครทางการเมือง ด้านการเป็นกลุ่มสังเกตการณ์ทางการเมือง และด้านการเคลื่อนไหวทางการเมืองกลับมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์เมธิไชยศรีหา (2561) พบว่า ความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างสถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา และสถาบันทางการเมือง ที่จะร่วมกันอบรมกล่อมเกลากองการเมืองให้กับคนรุ่นใหม่ในชุมชนให้รับรู้และเข้าใจถึงหลักการประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง โดยเริ่มจากสถาบันครอบครัวเอาใจใส่ดูแลอบรมบุตรหลานของตนให้มีอุปนิสัยเอื้อต่อการเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรอัมรินทร์ พรหมเกิด (2557) พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับประชาธิปไตย คือ วัฒนธรรมแบบพลเมือง วัฒนธรรมแบบพลเมืองที่จำเป็นต้องสร้างขึ้นเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาประชาธิปไตยมี 6 ประการสำคัญ คือ สำนึกแห่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง สำนึกแห่งการรักษากฎหมายและเคารพกฎกติกาของสังคมอย่างเคร่งครัดการมีจิตสาธารณะ การยึดหลักสันติวิธีและการประนีประนอม การรู้จักใช้สิทธิของตนเองและรู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพผู้อื่น และการมองโลกในแง่ดี

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิจัย สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักอภิธานิธรรมที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ภาครัฐควรพิจารณาทบทวนระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนให้มีความยืดหยุ่นสามารถนำไปบังคับใช้กับการจัดการเลือกตั้งตามกฎหมายการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จังหวัดควรจัดประชุม อบรม สัมมนาให้ความรู้ทางการเมืองการปกครอง การเข้าไปเป็นคณะกรรมการในการเลือกตั้ง และการเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาเป็นต้น เพื่อให้ประชาชน

เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งทางด้านการเมืองการเลือกตั้ง การวางแผนพัฒนา และการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน โดยดำเนินมาตรการเชิงรุกเข้าถึงประชาชนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

- กัมลาศ เยวะนะนิจ. (2558). วัฒนธรรมไทยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(2), 26-30.
- ชรินทร์ ประสมสุขและธีระ กุลสวัสดิ์. (2561). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 10(3), 319-334.
- ชาญชัย ฮวดศรี. (2558). รูปแบบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองเชิงพุทธของผู้นำชุมชนจังหวัดขอนแก่น. (รายงานการวิจัย). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.
- นิติธร กล้าคุ้ม. (2561). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 11(1), 125-130.
- บุศรา โพธิสุข. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *พจนานุกรมวารสาร*, 12(1), 151-164.
- เปรมศักดิ์ แก้วมรกต. (2561). วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 12(ฉบับพิเศษ), 217-225.
- พงษ์เมธี ไชยศรีหา. (2561). แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(2), 105-118.
- พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2557). วัฒนธรรมทางการเมืองกับการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตชนบทอีสาน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตหมู่บ้านคำบง และหมู่บ้านสะอาด ตำบลสะอาด อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 31(3), 63.
- พิชิต รัชตพิบูลภพ. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 14(1), 100-120.
- พีระพงศ์ สุจริตพันธ์และคณะ. (2561). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในอำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 12(1), 219-220.
- เพ็ญญา เว็บบ. (2561). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก. *วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(3), 91-107.

- โพธิ์คิน ขวาคุ่นหล้าและปัทมา จรุงโอรจน์ ณ อยุธยา. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดบึงกาฬ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 12(2), 354-367.
- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. (รายงานการวิจัย). คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารการบริหารปกครอง*, 7(1), 501-521.
- ศิริชัย เพชรรักษ์. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 2(2), 108-117.
- สากล พรหมสถิตย์และนพดล อีระวงศ์ภิญโญ. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง”, งานประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 7/2561 “รัฐประศาสนศาสตร์ไทย 4.0: ประชากรรัฐ นวัตกรรม และความท้าทาย”. เข้าถึงได้จาก [http://blog.bru.ac.th > uploads > bp-attachments](http://blog.bru.ac.th/uploads/bp-attachments)
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2562). ข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- อำนวยการ สุขชี. (2562). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนบนวิกฤตความขัดแย้งทางการเมืองประเทศไทย ระหว่างปี พ. ศ. 2549-2557. (ดุขนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ดุขนิพนธ์บัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

